

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL TARACLIA
PRIMĂRIA COMUNEI
ALBOTA DE SUS

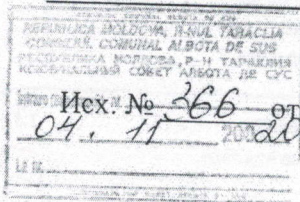
MD 7412 r-l Taraclia c. Albota de Sus
la BC "Agroinbanc" fil. Taraclia
c/f 1007601008270
TREZMD2X
tel./fax 294 57-2-36
primariaalbotadesus@mail.ru

7412
c. Albota de Sus
r-l Taraclia

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РАЙОН ТАРАКЛИЯ
ПРИМАРИЯ КОММУНЫ
АЛБОТА ДЕ СУС

MD 7412 р-н Тараклия к. Албота де
СуС
ф/к 1007601008270
TREZMD2X
тел./факс 294 57-2-36
primariaalbotadesus@mail.ru

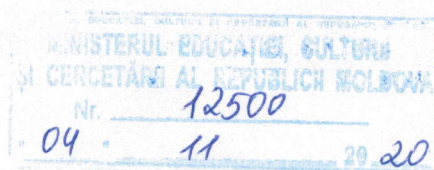
Министру Образования,
Культуры и Исследований
Г-ну Шаров Игор.

Просим Вас рассмотреть наше обращение о включении здания церкви Святого Ильи, расположенного по адресу с. Албота де Сус ул. Юбилейная, в Реестр памятников охраняемых государством, ввиду его культурной, исторической и архитектурной ценности, и с целью сохранения культурного наследия нашей страны.

Примар коммуны Албота де С

Татареску А.И.

I.P. "AGENTIA SERVICII PUBLICE" DEPARTAMENTUL CADASTRU

Registrul bunurilor imobile 8713304110

Capitolul
Deschis

A,B
06.02.2003

Subcapitolul I. Bunul imobil

1.0 Bunul imobil **Teren**
Numărul cadastral **8713304.110**
Adresa **r-nul Taraclia, com. Albota de Sus, sat. Albota de Sus str. Iubileinaia**
Modul de folosință **Pentru construcții**
Suprafața **0.2015 ha**
Tipul hotarelor **generale**

1.1 Bunul imobil **Construcție**
Numărul cadastral **8713304.110.01**
Adresa **r-nul Taraclia, com. Albota de Sus, sat. Albota de Sus str. Iubileinaia**
Modul de folosință **Construcție de cult**
Suprafața **450.6 m.p.**

Subcapitolul II. Dreptul de proprietate asupra bunului imobil

2.1 Bunul imobil **8713304.110**
8713304.110.01
Cota parte **1.0**
Proprietarul **Republica Moldova,**
Domiciliul / Sediul
Temeiul înscrierii **Hotărîrea Guvernului nr. 740 din 11.06.2002 (59997/03-2)**
Legea Cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (59997/03-1)
Data înregistrării **14.01.2003**

Subcapitolul III. Grevarea drepturilor patrimoniale

Partea I. Alte drepturi înregistrate.

3.1.1 Tipul grevării **Folosință**
Obiectul grevării **Bunul imobil :
8713304.110.01
indicat în subcapitol II la nr. 2.1:**
Temeiul înscrierii **Contract de colaborare privind protecția și utilizarea monumentelor eclizastice de istorie și cultura Nr. --- din 04.01.2003 (68006/03)**
Termenul / Condiția **04.01.2003 -
Suma**
Titularul grevării / Solicitantul **Biserica Ortodoxa din Moldova "Sf. Ilie"**
Domiciliul / Sediul **r-nul Taraclia, com. Albota de Sus, sat. Albota de Sus,**
Însemnări
Data înregistrării **10.02.2003**

Partea II. Notări.
Nu sunt înscrieri

Interdicții.
Nu sunt înscrieri

* Baza de date este actualizată la data de 02.11.2020, orele 21:10:00

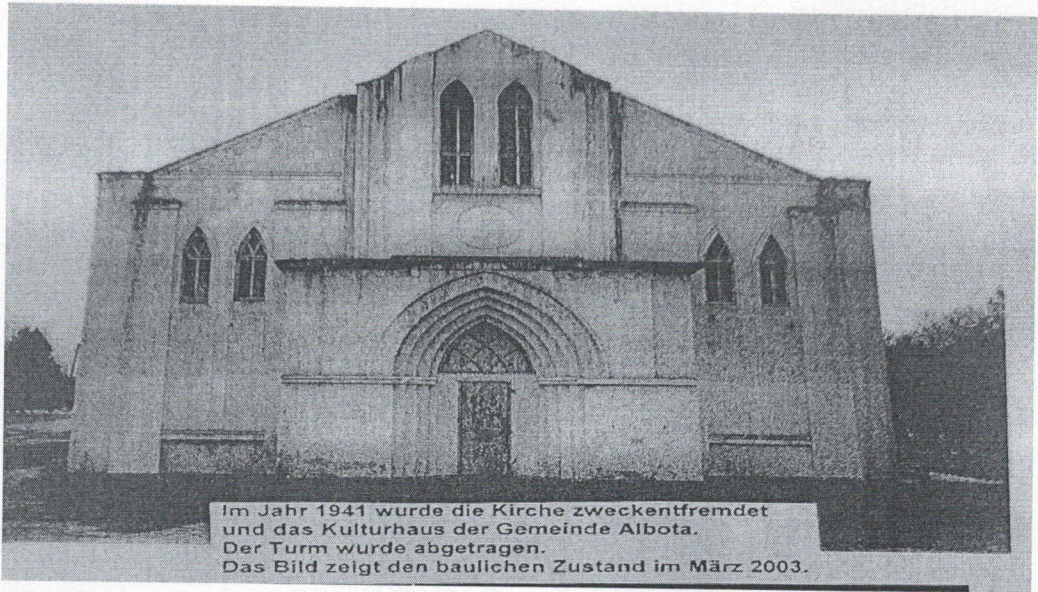
Дополнительно к нашему письму №366 от 04. 11.2020г. о включении здания церкви Святого Ильи, расположенного в к. Албота де Сус в Реестр памятников находящихся под охраной государства, направляем в Ваш адрес имеющуюся в нашем распоряжении информацию о данном здании.

Здание было построено в 1935-1938гг. по заказу жителей села Албота, по проекту дипломированного архитектора Шабо Оскара Бюскеля, и изначально служило зданием католического церковного прихода. Здание было построено в стиле католического костёла.

Первоначальный вид здания.

В 1940 со здания церкви была демонтирована колокольня и до 2003 года здание не использовалось по назначению.

Вид здания после демонтажа колокольни.

В 2003 году был осуществлён ремонт церкви и заново отстроена колокольня

Вид здания после капитального ремонта и постройки колокольни.

Вид здания в настоящее время.

Для сохранения культурного наследия, и ввиду исторической и архитектурной ценности данного здания примэрия коммуны Албота де Сус считает необходимым включить здание церкви Святого Ильи в Реестр памятников находящихся под охраной государства.

В настоящее время согласно выписке из Реестра недвижимого имущества, право собственности на данное здание принадлежит Республике Молдова на основании постановления Правительства № 740 от 11.06.2002г. «О культовых зданиях и сооружениях». В данном постановлении Правительства в приложении № 1 приведен список культовых зданий и сооружений, являющихся Памятниками, находящимися под охраной государства. В данном списке, в разделе «Județul Târgu Jiu» есть здание церкви Святого Ильи - «Здание бывшей лютеранской церкви», однако отсутствует номер регистрации в Реестре памятников, охраняемых государством, вместо номера есть надпись - «Se înregistrează».

Просим Вас рассмотреть наше обращение о внесении здания церкви Святого Ильи в с. Албота де Сус в Реестр памятников находящихся под охраной государства.

С Уважением,

Примар Коммуны Албота де Сус

Татареску Александр Иванович

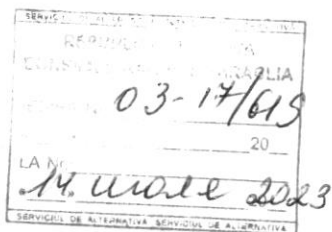
REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL TARACLIA

MD-7401 Taraclia, str., Stefan cel Mare 59
Тел: +373 (294) 24650
факс: +373 (294) 23542
E-mail: consiliul.raional-taraclia@apl.gov.md
anticamera-rs@mail.ru
Web: www.raiontaraclia.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
РАЙОННЫЙ СОВЕТ ТАРАКЛИЯ

MD-7401 Тараклия, ул. Стефан чел Маре, 59
Тел: +373 (294) 24650
факс: +373 (294) 23542
E-mail: consiliul.raional-taraclia@apl.gov.md
anticamera-rs@mail.ru
Web: www.raiontaraclia.md

Министерство Культуры
Республики Молдова
Г-ну Сержиу Продан

На основании письма примэрии ком.Албота де Сус №147 от 13.06.2023 года, Районный Совет Тараклия просит Вас инициировать процедуру изменения категории охраны здания церкви Св.Ильи, расположенного в с.Албота де Сус, ком.Албота де Сус, района Тараклия, включив его в Перечень памятников Республики Молдова, охраняемых государством. Здание церкви построено в готическом стиле в 30-х годах XX века и является историко-культурной ценностью.

Приложения:

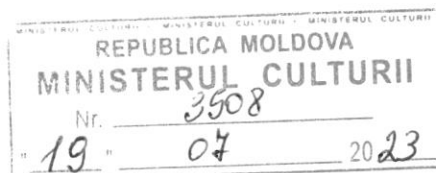
1. Копия письма примэрии ком.Албота де Сус №147 от 13.06.2023 года.
2. Копия Решения районного Совета Тараклия №2/17 от 05.03.2015 года «Об утверждении перечня памятников археологии, истории и культуры в районе Тараклия».
3. Копия Приложения №1 к Решению районного Совета №2/17 от 05.03.2023 года.

Председатель района

Иван Пасларь

Исп. Мария Калчу
0(294)25312

f 1007601008270 c/t 2301000000007690

TREZMD2X

tel./fax 294 57-2-36, 067487890

primaria.albota-de-sus@apl.gov.md

<https://primariaalbotesus.md/>

c. Albota de Sus

r-l Taraclia

TREZMD2X

tel./fax 294 57-2-36, 067487890

primaria.albota-de-sus@apl.gov.md

<https://primariaalbotesus.md/>

Шаболенко Л. Председателю р-на Тараклия
на исполнение Пасларь И.А.

Исх. № 147 от 13.06.2023г.

Просим Вас инициировать процедуру внесения здания церкви Св. Ильи, расположенного в селе Албота де Сус в районный реестр памятников. Здание церкви построено в готическом стиле, в 30-х годах XX века, по заказу немецких переселенцев, и изначально использовалось в качестве прихода Лютеранской церкви. В настоящий момент в Республике Молдова сохранилось только четыре здания в подобном стиле, в городах Кишинев и Оргеев, и сёлах Рашков и Албота де Сус. По запросу примэрии коммуны Албота де Сус, Институтом Культурного Наследия РМ, было подготовлено заключение, которым подтверждается историко-культурная ценность здания церкви. В связи с этим считаем необходимым внесение данного здания в реестр памятников р-на Тараклия, а также в реестр памятников, охраняемых государством, для его защиты, своевременного ремонта, и сохранения для потомков.

Приложение: Заключение Института Культурного Наследия на 2-х листах.

Примар коммуны
Албота де Сус

Digitally signed by Tatarescu Alexandr
Date: 2023.06.13 14:57:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Татареску А.И.

03-10/21
ДЗшеница

MD-7402, or. Taraclia, Ștefan cel Mare str.,
№ 59

Тел: +373 (294) 24650

факс: +373 (294) 23542

E-mail: anticamera-rs@mail.ru

Web: www.raiontaraclia.md

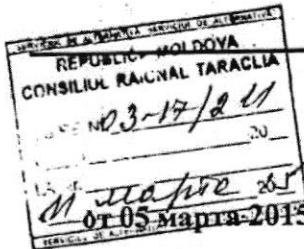
MD-7402, г.Тараклия, ул. Штефан чел Маре,
№ 59

Тел: +373 (294) 24650

факс: +373 (294) 23542

E-mail: anticamera-rs@mail.ru

Web: www.raiontaraclia.md

РЕШЕНИЕ № 2/17

г. Тараклия

«Об утверждении перечня памятников
археологии, истории и культуры в районе Тараклия»

На основании письма Агентства по инспектированию и реставрации монументов №01-05/77 от 23.01.2015 года, части (1) ст.43; части (1) ст.46 Закона «О местном публичном управлении» №436-XVI от 28 декабря 2006 года, п.3 гл.2 ст.11, ст.42 Закона «Об охране памятников» №1530-XII от 22 июня 1993 года, ст.14 Закона «О памятниках, возведенных в общественных местах» №192 от 30.09.2011 года и заключения специализированной консультативной комиссии по образованию, здравоохранению, социальному обеспечению, занятости населения и миграции, районный совет

РЕШИЛ:

1. Утвердить «Перечень архитектурных сооружений, памятников культуры, истории, археологии, находящихся под охраной районного и местных советов и расположенных на территории Тараклийского района» (Приложение №4).
2. Председателю района Тараклия А.Гарановскому создать комиссию по инвентаризации технического состояния, реконструкции и благоустройству памятников.
3. Рекомендовать примарам городских, сельских и коммунальных советов взять на баланс памятники, находящиеся на территории примэрий, с установлением балансовой стоимости памятников и определить для каждого памятника границы охраняемых зон и зон охраны 0, 1 и 2 степени.
4. Контроль за исполнением данного решения возложить на специализированную консультативную комиссию по образованию, здравоохранению, социальному

обеспечению, занятости населения и миграции.

**ПРЕДСЕДАТЕЛЬСТВУЮЩИЙ
СЕКРЕТАРЬ РАЙОННОГО СОВЕТА**

**М.П.ПЕТРОВА
Н.И.НЕЙКУЛОВА**

**ВЫПИСКА ВЕРНА:
СЕКРЕТАРЬ РАЙОННОГО СОВЕТА**

Handwritten signature of N.I. Neykulova

Н.И.НЕЙКУЛОВА

**Перечень архитектурных сооружений, памятников культуры, истории, археологии,
находящихся под охраной Районного и местных советов, расположенных на территории Тараклийского района**

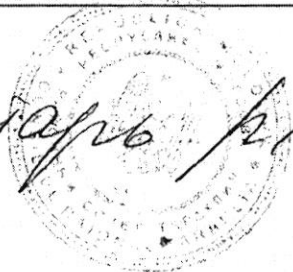
Регистр. номер	Административное расположение	Тип памятника	Хронология	Вид	Категория
1	Тараклия	Монумент. Памятник погибшим в войне 1941-1945 г.г. (Братская могила)	1983 г.	история	М
2	Тараклия	Памятник старшему сержанту Майе Серебряк	1975 г.	история	М
3	Тараклия	Памятный знак в честь основания и 175 летия г. Тараклия	1988 г.	история	М
4	Тараклия	Памятник национальному герою Республики Болгария, уроженцу Тараклии О. Панову	1988 г.	история	Н
5	Тараклия	Дом национального героя Болгарии, уроженца Тараклии О.Панова	1856 г.	история	Н
6	Тараклия	Церковь Св.Георгия	1876 г.	архитектура	Н
7	Тараклия	Источник «Стоматова чешма»-ул. Фонтанная	1897 г.	история природа	М
8	Тараклия	Источник «Хаджединкова чешма»-ул.Катовского	1892 г.	история природа	М

	Тараклия	Памятник В.И.Ленину	1961 г.	история	М
10	Тараклия	Памятник «Воинам-Интернационалистам»	2005 г.	история	М
11	Тараклия	Памятник Штефану чел Маре	2007 г.	история	М
12	Кайраклия	Памятник В.И.Ленину	1970 г.	история	М
13	Кайраклия	Памятник Г.Димитрову	1981 г.	история	М
14	Кайраклия	Церковь Покров Пресвятой Богородицы	1885 г.	архитектура	М
15	Кайраклия	Памятник односельчанам, участникам войны 1941-1945 г.г.	2006 г.	история	М
16	Кайраклия	Памятный знак в честь 150-летия основания села	2011 г.	история	М
17	Кортен	Памятный знак (стелла) в честь 150-летия основания села	1980 г.	история	М
18	Кортен	Церковь Успения Пресвятой Богородицы	1845 г.	архитектура	Н
19	Твардица	Памятник воинам-освободителям села, погибшим в войне 1941-1945 г.г. (Братская могила)	1977 г.	история	М
20	Твардица	Памятный знак в честь 150-летия основания села Твардица	1980 г.	история	М
21	Твардица	Памятник Васил Левски	1997 г.	история	М
22	Твардица	Памятник В.И.Ленину	1954 г.	история	М
23	Твардица	Памятник генерал-майору С.К.Патехину (Курган славы)	1984 г.	история	М
24	Твардица	Памятник 100-летию с. Твардица	1930 г.	история	М

25	Твардица	Церковь Св. Преподобной Параскевы	1842 г.	архитектура	Н
26	Мусаит	Памятник односельчанам, погибшим в войне 1941-1945г.г.	1972 г.	история	М
27	Будей	Памятник В.И.Ленину	1970 г.	история	М
28	Будей	Памятник односельчанам, погибшим в войне 1941-1945г.г.	1975 г.	история	М
29	Верхняя Албота	Памятник воину-освободителю 1941-1945 г.г.	1978 г.	история	М
30	Верхняя Албота	Церковь Св. Пророка Ильи (бывшая немецкая кирха)	1939 г.	архитектура	М
31	Верхняя Албота	Памятная плита. Стела.	2001 г.	история	М
32	Нижняя Албота	Памятник воинам освободителям села павшим в войне 1941-1945 г.г.	1987 г.	история	М
33	Нижняя Албота	Церковь Св.Дмитрия	2006 г.	архитектура	М
34	Хыртоп	Памятник И.Тотару (афганские события)	1984г.	история	М
35	Балабаны	Памятник односельчанам участникам и погибшим в войне 1941-1945 г.г.	1975 г.	история	М
36	Виноградовка	Памятник погибшим односельчанам в войне 1941-1945 г.г.	1985 г.	история	М
37	Виноградовка	Винзавод. (Здание бывшего винзавода Захариади)	1905 г.	история архитектура	Н
38	Виноградовка	Намогильный памятник аграрному-виноградарю Алексис Террасу	1910 г.	история	М
39	Мирное	Нижний Троянов вал. Его продолжение	II век н.эры	археология	Н

40	Чумай	Церковь «Вера. Надежда. Любовь» (бывший дом-особняк барыни Елизаветы Кавальоти)	1925 г.	архитектура	М
41	Валя Пержей	Памятник на могиле погибших воинов и односельчан в войне 1941-1945 г.г. (Братская могила)	1968 г.	история	Н
42	Валя Пержей	Гранитная плита 180-летию образованию села и совместного проживания молдаван и болгар в с.Валя Пержей 1816-1996 г.г.	1996 г.	история	М
43	Валя Пержей	Церковь Св. Николая	1879 г.	архитектура	Н
44	Новосёловка	Памятник односельчанам участникам войны 1941-1945 г.г	2006 г.	история	М
45	Алуат	Памятник погибшим односельчанам в ВОВ 1941-1945 г.г.	1975 г.	история	М

Секретарь Р.С.

И.И.С.

**MINISTERUL CULTURII
INSTITUTUL PATRIMONIULUI
CULTURAL**

Bd. Ștefan cel Mare, 1
Chișinău, Moldova MD-2001
tel./fax (+373 22) 260 957
e-mail: ipcultural.md@gmail.com

**MINISTRY CULTURE
INSTITUTE OF CULTURAL
HERITAGE**

Ștefan cel Mare, 1 Bd.
Chișinău, Moldova MD-2001
tel./fax (+373 22) 260 957
e-mail: ipcultural.md@gmail.com

Nr. 06/559 din 26.05.2023

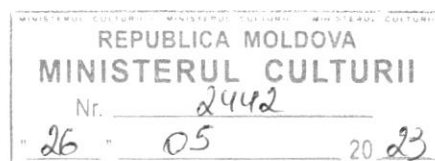
Ministerul Culturii

La nr. 04/2-09/1102 din 05.05.2023 privind examinarea demersului nr.336 din 04.11.2020 a Primăriei localității Albota de Sus, raionul Taraclia, de înscriere a bisericii istorice Sfântul Ilie din sat în *Registrul monumentelor RM ocrotite de stat*, și privind stabilirea dacă acest *"bun imobil prezintă interes istorico-cultural și, respectiv, este posibil de a fi inclus în procedura de atribuire a statutului de monument istoric"*, comunicăm următoarele.

Acest bun imobil prezintă interes istorico-cultural, biserica dispunând de setul minim de caracteristici pentru înscriere în registrele de protecție – vechime (peste vârsta minimă de 50 de ani), valoare de mărturie istorică a comunității dispărute a germanilor basarabeni (care au construit biserica în anii '30 ai sec. XX), valoare identitară și de simbol spiritual pentru comunitatea sătenilor din Albota de Sus. Însăși adresarea din 2020 a sătenilor prin intermediul primăriei locale către Minister este dovadă a importanței/valorii atribuite acestui bun cultural de către comunitate. Atașamentul comunității față de acest bun a fost demonstrat și prin comandarea proiectului de reparare a lăcașului de cult, cu reconstituirea turnului-clopotniță distrus în perioada sovietică (lucrările de proiectare și lucrările practice asupra bisericii fiind finanțate în speță din sursele financiare oferite de cetățenii germani – urmași ai populației germane a satului, dar și cu implicarea surselor autorităților locale) și, respectiv, prin efortul de redeschidere a lăcașului de cult în 2003.

Intenția din 2020 a autorității locale din Albota de Sus ar trebui reconfirmată/actualizată, inclusiv prin luarea de către această autoritate a obligației de a proteja lăcașul de cult în conformitate cu prevederile legislației în vigoare din domeniul patrimoniului cultural (inclusiv, ținând cont de prevederile respective din legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă), inclusiv prin adoptarea la nivel local a unui set de măsuri care ar asigura realizarea practică a acestei obligațiuni (documente de politici și strategii), prin includerea constantă a sarcinilor de protejare și valorificare durabilă a bisericii în programele de dezvoltare locală.

Plasarea bisericii din s. Albota de Sus sub incidența legislației din domeniul protejării patrimoniului cultural construit (prin atribuirea acesteia a statutului de monument) poate fi realizată prin două căi:

1. înscriere în *Registrul local/raional al monumentelor* (fapt care ține de competența APL Albota de Sus și autorităților raionale Taraclia);
2. înscriere în *Registrul monumentelor RM ocrotite de stat*.

În caz dacă se va decide urmarea celei de-a doua căi, ținând cont de faptul că legislația din domeniul patrimoniului cultural nu prevede drept condiție pentru înscriere în *Registrul monumentelor RM ocrotite de stat* elaborarea prealabilă de dosare/fișe de înscriere, Ministerul poate proceda imediat la elaborarea proiectului de hotărâre a Parlamentului de includere a bisericii în acest registru. Institutul exprimă disponibilitatea să examineze/avizeze acest proiect de hotărâre.

Având în vedere că bunurile culturale – Circul (Chișinău), Stadionul Republican (Chișinău), Hotelul Național (Chișinău), Peștera lui Bichir (Soroca), biserica Sfântul Alexie din s. Pohrebea (r. Dubăsari) au fost acceptate de Minister spre examinare pentru înscriere în Registru doar cu condiția transmiterii de către solicitant a unor materiale/documente referitoare la bunul solicitat spre atribuirea statutului de protecție (planuri bun construit, documente cadastrale, fotografii, memoriu istorico-arhitectural etc.), ar fi justificată aplicarea/extinderea acestei politici față de toți cei care solicită Ministerului înscrierea în Registru a bunurilor construite, mai cu seamă că faptul se înscrie în bunele practici internaționale în domeniu: solicitantul elaborează/ fie comandă elaborarea materialelor necesare înscrierii. Atașăm un mic articol elaborat și publicat în 2003 de către dna dr. Varvara Buzilă referitor la subiectul - biserica *Sfântul Ilie* din Albota de Sus.

Anexă: 2 file (articol de dr. Varvara Buzilă (2003)).

**Director al Institutului
Patrimoniului Cultural
Ion URSU**

Digitally signed by Ursu Ion
Date: 2023.05.26 10:17:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CREDINȚA CARE UNEȘTE: Inaugurarea bisericii "Sf. Ilie" din satul Albota de Sus, raionul Taraclia

În prima duminică a lunii septembrie la Albota de Sus, raionul Taraclia a avut loc redeschiderea bisericii sătești luterane și transmiterea ei oficială în gestiunea Episcopiei de Cahul și Lăpușna. Au participat la acest eveniment memorabil locuitorii satului și cei din satele învecinate, peste 150 de nemți din Uniunea Nemților Basarabeni, trăitori în țările Occidentului și SUA (născuți în sudul Basarabiei sau urmașii acestora), înalte fețe bisericești din ambele biserici.

În Albota de Sus nemții s-au stabilit în 1880, cumpărând pământ. Au construit gospodării trainice, nemțești, o moară, o cârciumă, o școală. Biserica au început s-o ridice în anul 1935, după proiectul inginerului-arhitect basarabean Otto Buxel din localitatea Șaba (jud. Cetatea Albă). Concepută, așa cum era firesc, în stil gotic, biserica era destul de înaltă – clopotnița ei depășea 33 m. Era și foarte spațioasă, încât puteau asista la serviciul divin, șezând pe scaune precum cere ritul luteran, 800 de persoane. Edificarea ei a fost finanțată de locuitori. După aproape patru ani, la Duminica Mare în 1938 ea a fost sfințită, în prezența a mii de oameni. Doi ani a funcționat numai ca biserică luterană. Pentru că în noiembrie 1940, ca rezultat al Tratatului Ribbentrop-Molotov, nemții de aici au fost nevoiți să plece spre Germania, luând în căruțe doar câte puțin din agoniseala lor de-o viață. Doi ani au peregrinat pe drumurile Europei, până au ajuns la destinație, mult mai puțini decât cei 870 câți porniseră la drum.

Nici biserica lor n-a avut noroc. După cel de-al Doilea Război Mondial a fost transformată din casa Domnului în casă de cultură sovietică. A fost utilizată în acest scop până de curând, afectând în permanență cele mai sensibile sentimente ale nemților basarabeni care sunt mari credincioși și patrioți.

Dr. Edwin Kelm, președintele federal al *Uniunii Nemților Basarabeni*, mare mecenat care a contribuit substanțial la edificarea și reconstruirea a 11 biserici, pentru a susține spiritul nemțesc, memoria istorică, dar și credința în acest spațiu al Europei, a mobilizat membrii uniunii, adunând finanțele necesare pentru restaurarea bisericii din Albota de Sus. Au contribuit întâi de toate la acest act de caritate nemții originari din Albota de Sus și Albota de Jos și urmașii lor, fiind susținuți de ceilalți copământeni. Lucrările de restaurare a locașului au durat un timp record pentru noi – patru luni, timp în care a fost reconstruită și partea superioară a clopotniței care era distrusă.

În lumina darnică a soarelui de septembrie biserica foarte înaltă, cu o siluetă sobră, vopsită în alb, e ca o întruchipare a tuturor verticalelor, atât de insuficiente în peisajul cultural sudic, unde și reliefurile și arhitectura mențin comod orizontala. Nemții veniți în două autobuse supraetajate, întâmpinați cu pâine și sare la brazda satului, nu erau nordicii cunoscuți de noi după cărți și filme. Erau sudici prin trăirile lor, erau de-ai noștri, emoționați, luminoși, plini de frământări,

înspirând cu toată ființa aerul primei lor patrii. Urmăreau atent casele satului pentru a le descoperi pe cele zidite cândva de ei sau de părinții lor. Confruntau imaginile istorice cu cele actuale căutând partea comună, nu diferențele.

Am intrat în biserică toți cei peste o mie de oameni. Ea ne-a încăput lejer, rămânând tot spațioasă. Dr. Edwin Kelm a moderat această revenire acasă a nemților în sfântul lăcaș, ca o întoarcere în timpurile primordiale. Era în același timp o reuniune a nemților basarabeni protestanți cu succesorii spațiului lor religios și cultural: bulgari, găgăuzi, moldoveni, - ortodocși de toate vârstele veniți să asiste la actul istoric de transmitere a bisericii în posesia comunității religioase sătești. Doi pastori au săvârșit serviciul divin după ritul protestant, încât ortodocșii au avut posibilitatea să asiste la o trăire sublimă. Liniștea perfectă păstrată de nemți, vocile lor unite în timp ce cântau, apoi luările de cuvânt ale celor care au așteptat prea mult revenirea în patrie, conturau un model de patriotism și religiozitate cum numai nemții pot să formeze și spre care noi deocamdată tindem.

Apoi, Preasfințitul Anatolie, Episcop de Cahul și Lăpușna, însoțit de un sobor mare de preoți, au săvârșit un serviciu divin după ritul ortodox, susținuți de enoriașii din biserică cu lumânări aprinse și cu rugăciunea noastră tradițională. Hiller, fiul tâmplarului Emmanul Hiller care a executat cândva totă tâmplăria în biserică, dar și cel mai tânăr dintre urmașii celor care au edificat biserica prezenți la ceremonie, a transmis oficial cheia bisericii lor în custodia localnicilor, invocându-i s-o păstreze și s-o folosească pentru rugăciune, precum i-i menirea.

Preasfințitul Anatolie în predica sa a amintit că sărăcia materială nu totdeauna este direct proporțională cu sărăcia spirituală. A mulțumit dlui dr. Edwin Kelm și celorlalți nemți pentru darul esențial făcut enoriașilor din Albota de Sus și i-a înmănat, în semn de înaltă apreciere pentru contribuția substanțială la renovarea bisericilor, una dintre cele mai înalte distincții ale Bisericii Ortodoxe Ruse – *Орден Святого Равноапостольного Князя Владимира*, третьей степени (*Ordinul Sfântului Întocmai cu Apostolii Sneazul Vladimir*).

Dr. Edwin Kelm și-a expus convingerea că în această perioadă de grele încercări pentru Republica Moldova, revenirea la credința adevărată este o cale sigură de remediere a tuturor crizelor și conflictelor. A explicat de ce dintre cele 11 biserici renovate, ține cel mai mult la biserica din Albota de Sus, remarcând în acest sens colaborarea eficientă cu Preasfințitul Anatolie și secretarul acestuia, protoiereu Emanuil Brihuneț.

Ceremonia inaugurării bisericii *Sf. Ilie* a însemnat pentru cei prezenți la ea o reevaluare a identității noastre culturale în raport cu alteritatea nemților, o conștientizare pe nou a istoriei din perspectiva valorilor social-umane. Istoria a fost trăită plenar aici pentru a câta oară în această ultimă sută de ani marcată de prea multe schimbări, dar pentru a doua oară constructiv, înălțător, mai presus de tot ce ne deosebește.